

[Lembourn.]

Danmark ud af en ratifikation, for vi har faktisk allerede den lovgivning, som her kræves.

Der er dog et enkelt spørgsmål, som jeg gerne vil stille til udenrigsministeren. Den daværende danske regering tog på den 17. generalforsamling, det må have været i 1962, et forbehold over for en undtagelsesbestemmelse for udviklingslandene, idet disse selv kan bestemme, i hvilken udstrækning de vil garantere de vedtagne økonomiske rettigheder i forhold til udlændinge. Det tager man ikke forbehold for nu ud fra det synspunkt, at det ikke drejer sig om egentlige ejendomsrettigheder, og det har jeg megen sympati for. Men jeg synes egentlig, det kunne være interessant at høre udenrigsministerens begrundelse for, hvorledes det kan være, at denne regering åbenbart optræder mere liberalt end den forrige.

Forbeholdet for ligeløn til mænd og kvinder er jeg enig i på mit partis vegne, ikke fordi vi ikke har den største sympati for kampen for at skaffe ligeløn til mænd og kvinder, men alene fordi vi har den traditionelle praksis her i landet, at det er arbejdsmarkedets parter, der afgør den sag.

Det er jo sådan, at en lang række lande har undertegnet disse to konventioner, deriblandt de fleste af de større lande. Det ser derimod mindre imponerende ud, når man ser på, hvem der har ratificeret. Det drejer sig om Costa Rica, Ecuador, Tunesien, Cypern, Syrien, Colombia, Uruguay og Libyen. Det er udmærkede lande, men man har jo lov at sige uden at fornærme dem, at det ikke ligefrem er de mest betydningsfulde lande i internationale forhold, så det ville unægtelig være en lykkelig ting, hvis stormagterne ville ratificere. Man kan så håbe på, som den forrige ordfører sagde, at en nordisk ratifikation kan bevæge dem til det. Når man tænker på, at det, som udenrigsministeren i bemærkningerne til forslaget har skrevet:

„... drejer sig om [at sikre] traditionelle borgerlige og politiske rettigheder såsom retten til livet, retten til personlig frihed, herunder beskyttelse mod vilkårlig fængsling, retten til frit at vælge opholdssted, garantier for en retfærdig rettergang, retten til privatliv, til religions-, ytrings-, forsamlings- og foreningsfrihed

samt retten til at udøve offentlige hverv og deltage i det offentlige liv ...“
når man tænker på, at det drejer sig om så smukke og rigtige krav til det politiske system, ville det unægtelig gøre verden mere sympatisk at leve i, hvis Sovjetunionen, Østeuropa, Spanien, Portugal, og hvad der ellers er af diktaturstater, ville følge det danske, norske og svenske eksempel.

Per Møller: I tiden op til den anden verdenskrig blev det betragtet som en national opgave at formulere menneskerettigheder og sikre respekt for dem. Det betegner et vældigt fremskridt, at man nu er nået frem til en udbredt anerkendelse af, at spørgsmålet om menneskerettigheder ikke blot er et nationalt, men også et internationalt anliggende. På den anden side er der et iøjnefaldende spring fra denne erkendelse og til gennemførelse af et system, som verden over vil kunne sikre en nogenlunde effektiv respekt for menneskerettigheder. Dette store spring er bl. a. markeret i FN-pagtens regel om, at organisationen ikke har nogen kompetence til at gribe ind i de enkelte staters jurisdiktion. Alligevel ser det ud, som om man gennem disse konventioner er nået et stykke ad vejen i retning af at slå hul i dette princip i FN-pagten om forbud mod indgriben i det, der hører under staternes egen jurisdiktion.

Udenrigsministeren betegner i sin forelæggelse disse konventioner som en milepæl, og jeg kan give tilslutning til billedet, men vil dog så gerne tilføje, at vejen frem til målet er meget, meget lang; den omfatter mange, mange mil og tilsvarende antal milepæle.

Men den omstændighed, at der mangler meget, skal ikke få os til ikke at gøre det yderste af, hvad vi mener vi kan gøre, og ratifikationen af disse konventioner betegner på nuværende tidspunkt noget i retning af højden af, hvad Danmark sammen med de andre nordiske lande er i stand til at gøre i retning af at give verdensopinionen et instrument i hænde til at sikre en bedre respekt for menneskerettighederne, end vi kender til rundt om.

Det, der hændte i Sovjetunionen for kort tid siden, var vel et eksempel på, at selv lande, der viser meget begrænset respekt for menneskerettighederne, sådan som vi op-